

UMC Utrecht

Sepsis

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Sepsis

Sepsis is een ontstekingsreactie van het lichaam op een infectie. Die verloopt zo ernstig dat weefsels beschadigd raken en orgaanfuncties uitvallen. Sepsis wordt ook wel bloedvergiftiging genoemd, maar dit is eigenlijk geen correcte term.

Oorzaken van sepsis

Sepsis is altijd het gevolg van een infectie. Die kan worden veroorzaakt door bacteriën, virussen, schimmels en parasieten. Bij de meeste infecties kunnen patiënten tijdelijk ziek zijn, maar ze knappen met (of vaak zelfs zonder) een behandeling weer op. Er is sprake van sepsis als u zo ernstig ziek wordt dat uw afweersysteem de weefsels en organen beschadigt.

Klachten bij sepsis

De volgende klachten komen vaak voor:

- koorts
- snelle hartslag
- snelle, moeizame ademhaling
- grieperig gevoel
- sufheid, slaperigheid en verwardheid
- klachten van de infectie zelf, bijvoorbeeld pijn bij het plassen bij een blaasontsteking, benauwdheid bij een longontsteking of hoofdpijn bij een hersenvliesontsteking.

Septische shock

Soms wordt de bloeddruk (te) laag zodat er onvoldoende bloed wordt rondgepompt om de organen van voldoende zuurstof te voorzien. Dit is een septische shock.

Vaak voorkomende gevolgen van een septische shock zijn:

- Door de lage bloeddruk kan schade ontstaan aan organen (bijvoorbeeld de nieren en de lever).
- De eigen ademhaling kan verstoord raken, waardoor beademing op de intensive care noodzakelijk is.
- Er kan verwardheid optreden en/of de aandacht is moeilijk vast te houden.
- In ernstige gevallen kunt u uw bewustzijn verliezen. Oudere mensen zijn hier het meest vatbaar voor.
- De bloedstolling kan verstoord raken.

Expertise UMC Utrecht

In het UMC Utrecht komen dagelijks patiënten met een sepsis op de spoedeisende hulp. Ook bij reeds opgenomen patiënten komt sepsis met enige regelmaat voor.

Vroege herkenning van sepsis is heel belangrijk voor een succesvolle behandeling. Daarom doen we in het UMC Utrecht veel onderzoek naar de oorzaken en behandeling van sepsis. Hierbij wordt nauw samengewerkt tussen onder andere de afdelingen spoedeisende hulp, acute interne geneeskunde, intensive care en diverse laboratoria.

Onderzoek

Om te zien of u een sepsis hebt, krijgt u een aantal onderzoeken. De arts begint met een kort lichamelijk onderzoek en stelt een aantal vragen, bijvoorbeeld hoe lang u zich al ziek voelt, of u benauwd bent en of u pijn bij het plassen hebt. Dit geeft al richting in de oorzaak van de infectie. Als het nodig is start de arts de eerste behandelingen al, zoals het geven van zuurstof, infuusvloeistof en antibiotica. Daarna stelt de arts aanvullende vragen en doet uitgebreider lichamelijk onderzoek om de oorzaak van de infectie te achterhalen.

U krijgt eventueel ook nog (één van de) onderstaande onderzoeken:

- Bloedonderzoek om de ontstekingswaarden in het bloed en de functie van de organen (bijvoorbeeld nieren en lever) vast te stellen. Ook wordt er bloed op kweek gezet om te kijken of daar een ziekteverwekker in zit.
- Een röntgenfoto van de longen, om te kijken of u een longontsteking hebt.
- Urineonderzoek om te kijken of er ziekteverwekkers in de urine aanwezig zijn.

- Afhankelijk van de (mogelijke) oorzaak kan er nog een echo of CT-scan verricht worden.
- Kweken van andere lichaamsmaterialen, bijvoorbeeld van wondjes, ontlasting of hersenvocht als hier zich mogelijk een infectie bevindt.

Behandeling van sepsis

De behandeling van sepsis bestaat uit twee onderdelen.

- Het zuurstofaanbod en de doorbloeding verbeteren:
 - U krijgt vocht via een infuus.
 - Meestal krijgt u zuurstof via een neusbrilletje of een masker op het gezicht.
 - Soms krijgt u bloeddrukverhogende medicijnen.
 - Soms wordt u onder narcose gebracht en beademd via een buis in de luchtpijp.
- De infectie bestrijden:
 - Als de infectie wordt veroorzaakt door een bacterie, krijgt u antibiotica via een infuus.
 - Als de infectie door een virus, schimmel of parasiet wordt veroorzaakt, krijgt u mogelijk een andere behandeling die daar op gericht is.
 - Soms wordt de infectie bestreden met een operatie of het plaatsen van een slangetje. Een voorbeeld hiervan is een operatie bij een blindedarmontsteking of het verwijderen van een galsteen bij een galwegontsteking.

Snelheid is geboden bij de behandeling van sepsis. Daarom starten we bij alle patiënten direct met behandeling. Meestal geven we op de spoedeisende hulp al antibiotica terwijl de uitslagen van de onderzoeken nog niet (allemaal) bekend zijn.

Bij een septische shock vindt de behandeling plaats op een medium care of intensive care afdeling, waar soms de functie van organen moet worden overgenomen, bijvoorbeeld door beademing of tijdelijke dialyse.

Vooruitzichten

Sepsis en septische shock zijn zeer ernstige ziektebeelden. Als patiënten hiermee op de intensive care worden opgenomen, bedraagt de kans op overlijden zo'n 30 tot 40 procent. Verloopt het ziektebeeld milder dan zijn de vooruitzichten milder. Toch kunnen er restklachten zijn.

Veelvoorkomend na een sepsis zijn:

- vermoeidheid
- spierzwakte
- slechte eetlust
- verminderde weerstand
- psychische klachten, bijvoorbeeld slaap-, geheugen- en concentratieproblemen. Ook angst en depressie komen voor.

Maakt u zich zorgen of hebt u vragen?

Hebt u vragen? Neem dan contact op met uw behandelend arts van het UMC Utrecht of kijk op de website: www.umcutrecht.nl/sepsis.

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
T. 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2018, UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55